

Особливості психічного розвитку дітей 5-го року життя

За перші чотири роки свого життя дитина встигає пройти величезний шлях у своєму розвитку, і на кінець 4-го року вона вже готова піднятися на новий щабель дитинства.

Характерними для даного періоду життя дитини є вдосконалення узгодженої діяльності різних органів чуття. Тому важливими для розвитку є вправляння в словесному супроводі ігрових дій, сприймання пояснень дорослого в процесі виконання фізичних вправ, зображувальної діяльності і навіть одягання.

На 5-му році життя у дітей збудження переважає над процесами гальмування, що при найменшому порушенні умов життя призводить до бурхливих емоційних реакцій. Є небезпека закріпити підвищену нервову збудженість. Дорослим варто про це пам'ятати.

У дітей цього віку продовжує вдосконалюватись наочно-образне мислення. Проте в малюків помітним стає інтерес не до самого предмета, а до способу його використання, механізму побудови. Дбаючи про задоволення такого інтересу, дорослий сприяє розвитку пізнавальної активності у дитини, що є необхідною умовою її розумового розвитку.

Помітні зміни відбуваються в сфері спілкування дітей 5-го року життя з оточуючими. Якщо у стосунках з близькими дорослими діти цього віку довірливі, спокійні і впевнені, зацікавлені в контактах з ними, то в присутності стороннього дорослого їм притаманні сором'язливість, неспокійний стан. Проте наявна зацікавленість у контактах з новим дорослим. Психологи відзначають, що саме на 5-му році життя найбільш зростає інтенсивність спілкування дитини з близькими дорослими при емоційно позитивному ставленні останніх до контактів з дитиною.

Довірливі, емоційно забарвлені стосунки близьких дорослих з дітьми служать найдієвішим джерелом чуйності малюків, а пізніше і всієї гама емпатійних переживань.

На фоні дальшого зростання потреби в співробітництві з ровесниками все виразніше виявляється потреба в доброзичливій увазі з боку товариства. Саме в цьому віці діти усвідомлюють місце в групі однолітків. На цьому ґрунті чітко проглядається вибіркоче ставлення до партнера по спілкуванню.

Співробітництво дитини з дорослими в специфічних видах діяльності продовжує відігравати вирішальну роль у психічному розвитку. І лише в співробітництві з дорослим у дитини виробиться звичка до трудового зусилля, уміння оцінювати дії і вчинки.

Саме в цей період дошкільник чутливий до пояснювального мовлення (постійна потреба щось пояснити, попросити, довести). Задоволення цієї потреби дорослим, достатня увага до мовного оформлення взаємин з дітьми є дієвим джерелом розвитку пояснювального мовлення. Нехтування необхідністю стимулювати мовний розвиток вже лише на цьому етапі може значно загальмувати весь процес формування чуття мови.